

glas zrnja

Glasilo delovne organizacije
ISKRA Industrija baterij ZMAJ

Številka 2
FEBRUAR 1984, leto XIX

Smo bili delavci ZMAJA primorani sprejeti samoupravno odločitev, ki nas vodi v milijardne izgube ?

Sklep delavskih svetov temeljnih organizacij BATERIJE in SPECIALNE BATERIJE na izrednem zasedanju dne 7. februarja 1984.

"Delavski svet vrača vse zakonite in po veljavnih predpisih oblikovane in uveljavljene cene izdelkov in storitev po 19. decembru 1983 na nivo cen izpred tega datuma."

Zbor republik in pokrajin skupščine SFRJ je na podlagi predloga Zveznega izvršnega sveta in na predlog Odbora za tržišče in cene sprejel sklep, s katerim zahteva od pristojnih organov oblasti in skupnosti za cene, da organizacije združenega dela in skupnosti vrnejo cene na nivo pred 19. decembrom 1983 ne glede na to, ali so bile oblikovane zakonito ali nezakonito. Ob vsem tem vključno s sprejetim sklepom delavskih svetov obeh naših temeljnih organizacij pa se postavljajo nekatera vprašanja, na katera bomo poskušali odgovoriti.

Ali smo imeli za oblikovanje predloga za povečanje cen tehtne razloge in katere, je bilo prvo vprašanje, na katerega je odgovoril vodja plansko organizacijskega področja Rado Čope:

Osnovni razlog za povečanje cen v decembru je v večletnem razkoraku rasti nabavnih in prodajnih cen. Analiza nabavnih cen v obdobju I. kvartal 1981 in januar 1984 kaže naslednje spremembe cen osnovnih reprodukcijskih materialov v 3 letih:

	Podražitev 1981-1984	Indeks
Uvozni materiali	375 %	475
Domači materiali	220 %	320
Prodajne cene baterij pred 23.12.	32 %	132
Prodajne cene z dne 23.12.	65 %	165

Primerjava maloprodajne cene v nemški in naši veleblagovnici kaže, da so cene najcenejših baterij v Nemčiji, preračunano po uradnem februarjem tečaju

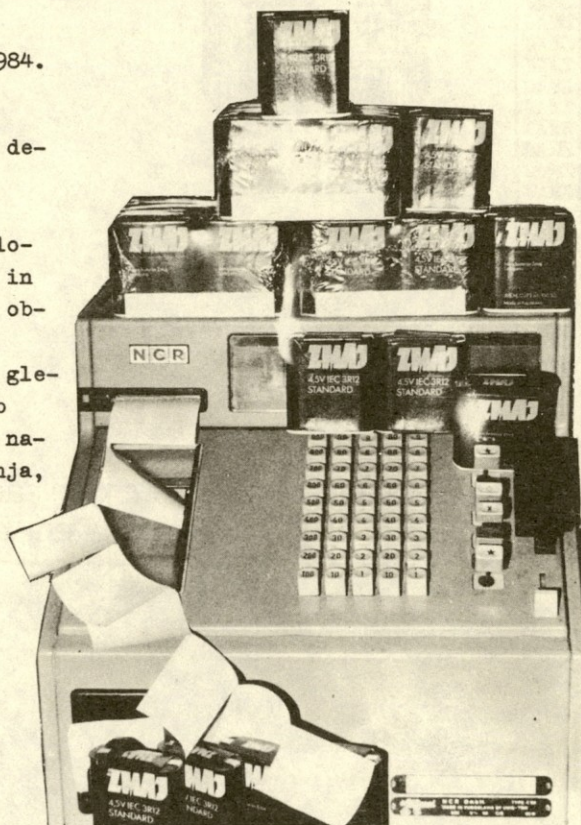
za 120 % višje kot so cene naših baterij. Razumljivo je, da pri takem nesorazmerju cen ne moremo uspešno poslovati, še posebej če upoštevamo, da so pri nas surovine dražje, uvoženi material pa obremenjuje z visoko carino, ki znaša skupaj s transportnimi stroški 35 - 40 %.

Posledica tega je, da poslujemo z minimalno akumulacijo, ki ne omogoča posodabljanja, zato je naša pprema že 80 % odpisana. Ustvarjeni dohodek nam tudi ne omogoča normalne rasti osebnih dohodkov tako, da tudi tukaj zaostajamo za republiškim povprečjem.

Naslednji problem, ki je v večji meri vplival na poslovni rezultat je nizko lastno razpolaganje z ustvarjenimi devizami. Kljub temu, da smo v letu 1983 povečali konvertibilni izvoz za 577 in ustvarili 1.7 milijona

dolarjev izvoza, smo morali za uvoz v višini 1,4 milijona dolarjev združiti na trgu 680 tisoč dolarjev deviz pod zelo neugodnimi pogoji, ki so nam nadalje poslabšali položaj.

Ugotavljamo, da so naše sedanje cene glede na predvidene stroške za 35 % prenizke. V primeru zamrznitve do sredine leta bo potrebno povečanje od 50 do 60 %. Glede na to, da znašajo materialni stroški in amortizacija v strukturi cene skoraj 70 %, a bruto osebni dohodki 11 %, imamo majhne možnosti za izkoriščanje notranjih rezerv. Zavedati se moramo, da je poslovni rezultat leta 1983, ki ga lahko ocenimo kot komaj zadovoljivega, posledica maksimalnih na-

porov vseh zaposlenih pri povečanju proizvodnje in prodaje v zvezi s kritično energetske situacije. Pri tem smo dosegli povečanje domače prodaje za 12 % in povečanje produktivnosti dela za 8 %, kar v normalnih razmerah ne bi bilo mogoče.

Na drugo vprašanje, ali so bile cene za Zmajeve izdelke uveljavljene v zakonitem postopku, je vodja prodajne službe Kurent Erik povedal naslednje:

Vse cene za proizvode tovarne Iskra - Zmaj so bile oblikovane in uveljavljene v skladu z Zakonom o cenah. Baterije so na režimu spremljanja pri Zvezni skupnosti za cene. To pomeni, da smo dolžni tej skupnosti poslati nov cenik z vso ostalo zahtevano dokumentacijo o oblikovanju cen. Če Skupnost za cene nima pripomb se smatra, da je po poteku 30 dni cenik veljaven in se lahko uporablja.

Vloga na Zvezno skupnost za cene je bila poslana 20.11.1983 in je po mesecu dni, tj. 21.12.83 cenik postal veljaven. Tako je ugotovila tudi inšpekcijska služba, ki je v Croaciji pregledala vso dokumentacijo dne 26.1.1984. Potrebno je pripomniti, da je Croatia nosilec oblikovanja cen v "grupaciji" in vlaga zahtevek v imenu vseh treh proizvajalcev baterij Jugoslavije. Baterijske svetilke so v pristojnosti Republiške skupnosti za cene. Tudi tu je bila vloga oddana 20.11.1983 in je rok potekel 21.12.1983.

V Zmaju je bil inšpekcijski pregled 23.1.1984. Inšpektor je ugotovil, da so naše cene oblikovane v skladu z Zakonom o cenah.

Iz navedenih podatkov je razvidno, da pri uveljavitvi naših cen ni prišlo do nikakršnih odstopanj. Ni bil skrajšan čakalni rok, niti ni prišlo do kakršnegakoli proteži-

ranja s strani družbenih organov, da bi dobili potrjen cenik po ugodnejšem (skrajšanem) roku.

Kaj pomeni za nas sprejeti samoupravni sklep o vračilu zakonito odobrenih cen na raven 19. decembra 1983, je odgovoril Rado Čope:

Ocene posledic vračanja cen na domačem trgu na raven 19. 12.1983 kažejo znižanje celotnega prihodka za obdobje februar - junij v vrednosti 55 milijonov novih din. Ker so cene osnovnih surovin barvaste metalurgije, energije in transporta ostale v veljavi, pri naših dobaviteljih ne bo prinesla enakega učinka. Uvozni materiali se dražijo z rastjo tečaja, ki ima začasno nekoliko manjšo rast, vendar prenašamo velik porast že iz preteklega leta. Tako lahko z izkoristkom vseh notranjih rezerv eventuelno pokrijemo I. kvartal, medtem ko polletja ne moremo zaključiti brez izgube. V kolikor bo zamrznitev še podaljšana bo ta izguba toliko večja.

Ob vsem tem pa se v tem trenutku pojavlja še zadnje vprašanje, ali je sploh mogoče in kako ukrepati, da bi gospodarski položaj le nekako izboljšali. Nanj je odgovoril v.d. direktor Vukašinović Milan:

Kot je razvidno iz izlaganja tov. Čopeta, se bo z ukrepom Skupščine SFRJ, da se vrnejo cene, ki so na novo oblikovane med 19. in 21.12.1983, ne glede na to ali so v skladu z veljavnimi predpisi ali ne, na raven pred 19.12.1983, gospodarski položaj naše delovne organizacije tako poslabšal, da pričakujemo izgubo v prvem tromesečju okrog dve stari milijardi, v drugem tromesečju pa celo okrog 7 starih milijard dinarjev.

Sigurno, da obstojajo možnosti, v kolikor ne bo to stanje

totalne zamrznitve dolgo trajalo, da gospodarski položaj izboljšamo ob urejanju stroških in striktnih notranjih ukrepov. O tem, kako sanirati ta položaj, bo izdelan akcijski program za izpolnitev gospodarskega načrta za leto 1984 in programa za izboljšanje gospodarskega položaja in učinkovitosti gospodarjenja. Ker smo pri izdelavi tega programa, ki je dokaj obsežen, pri koncu, naj povem le to, da bi z internimi ukrepi prihranili okrog dve milijardi din in tako sanirali izgubo v I. tromesečju.

Naj pri tem povdarim, da nekatere elementi teh ukrepov, ki kratkoročno vplivajo na izboljšanje gospodarskega položaja delujejo dolgoročno negativno. To je npr. pri zniževanju delovanja obsega ekonomske propagande, zmanjševanje stroškov investicijskega in tekočega vzdrževanja, ustavitve vseh nabav, ki v tej fazi niso nujno potrebne in podobno.

Toda upajmo, da bomo v drugem tromesečju planirane prodajne cene le dosegli s tem, da bi z internimi kvalitetskimi ukrepi nadaljevali, ter tako gospodarili v mejah normalnega doseganja rezultata.

Brez dvoma so gornja pojasnila in informacije, ki jih je bilo moč zbrati v tem trenutku dovolj nazorna, kaj pomenijo takšni dogodki in sklepi za delavce Zmaja in ki so edinstveni v naši dolgoletni zgodovini.

Ne glede na akcijske programe in druge ukrepe, ki jih bo treba čimprej dokončno izoblikovati in uresničevati na vseh ravneh, pa lahko pričakujemo, da bomo sposobni posledice ublažiti, nikakor pa ne v celoti odpraviti. S tem pa še daleč nismo in ne moremo biti zadovoljni. My

Imenovanje direktorjev temeljnih organizacij združenega dela

Sklep delavskega sveta TOZD
Specialne baterije z dne
12. januarja 1984:

"Delavski svet temeljne organizacije po izvedenem razpisnem postopku na predlog razpisne komisije imenuje za direktorja temeljne organizacije Specialne baterije tovariša HREN Jožeta, dosedanjega direktorja TOZD, za mandatno dobo štirih let."

Sklep delavskega sveta TOZD
Baterije z dne 15. februarja
1984:

"Delavski svet temeljne organizacije po izvedenem razpisnem postopku na predlog razpisne komisije imenuje za direktorja temeljne organizacije Baterije tovariša PRIMOŽIČ Bojana, dosedanjega direktorja TOZD, za mandatno dobo štirih let."

Na obeh delavskih svetih je bilo med drugim ugotovljeno na osnovi poročil razpisnih komisij, da sta se v razpisnem roku obeh temeljnih organizacij zgoraj imenovana prijavila kot edina kandidata. Za oba so bila mnenja družbeno političnih organizacij temeljnih organizacij in občinskih konferenc SZDL Grosuplje in Ljubljana - Šiška pozitivna.

Nekaj podatkov o delu samoupravnih organov v letu 1983

Prav je da ob koncu leta na kratko pregledamo delo samoupravnih organov v delovni organizaciji, zato na kratko najprej nekaj statističnih podatkov:

ZBORI DELAVCEV so se sestali v TOZD Baterije in TOZD Specialne baterije po 8 krat, v delovni skupnosti pa so se delavci na zboru sestali 9 krat. Zbori so obravnavali zaključni račun, periodične obračune, sestali smo se na zborih zaradi javne obravnave samoupravnih splošnih

aktov ter v decembru zaradi potrditve dodatnega izplačila osebnega dohodka.

DELAVSKI SVET DELOVNE ORGANIZACIJE se je v letu 1983 sestel na 10 zasedanjih, od tega je bilo 1 izredno. Sprejetih je bilo 77 sklepov, za zasedanja pa je 14 članski delavski svet porabil 15 ur in 35 minut.

DELAVSKI SVET DELOVNE SKUPNOSTI se je sestel na 19 zasedanjih, od tega 2 izrednih. Sprejetih je bilo 109 sklepov, porabljen čas pa 20 ur in 5 minut.

DELAVSKI SVET TOZD BATERIJE se je sestel na 24 zasedanjih, od tega 4 izrednih - sprejetih je bilo 215 sklepov. Za seje delavskega sveta na zasedanjih

je bilo porabljenih 57 ur in 40 minut.

DELAVSKI SVET TOZD SPECIALNE BATERIJE se je sestel na 27 zasedanjih, od tega 6 izrednih. Sprejetih je bilo 180 sklepov porabljen čas je 28 ur in 40 min.

Delavski sveti vseh treh subjektov so 7 članski.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA DELOVNE ORGANIZACIJE se je sestala le na dveh sejah (v IV. kvartalu), sprejeli so dva sklepa za razpravo pa so porabili 1 uro in 40 minut. Odbor je 9 članski.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA TOZD BATERIJE se je sestala na 6 sejah, sprejeli so 18 sklepov oz. pobud, porabljen čas je 6 ur in 50 minut.

SAMOUPRAVNA DELAVSKA KONTROLA TOZD SPECIALNE BATERIJE se je sestala tri krat. Sprejeli so 5 sklepov oz. pobud za kar so porabili 3 ure in 15 minut.

Obe samoupravni delavski kontroli v temeljnih organizacijah sta 7 članski.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DELOVNE SKUPNOSTI se je sestala na 36 sejah, od tega 6 izrednih. Sprejetih je bilo 211 sklepov, porabljen čas pa 27 ur in 20 minut.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD BATERIJE se je sestala na 35 sejah, od tega 4 izrednih. Sprejeli so 184 sklepov, porabljen čas znaša 24 ur in 15 min.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD SPECIALNE BATERIJE se je sestala na 17 sejah, od tega 2 izrednih. Sprejeli so 88 sklepov za kar so porabili 12 ur in 35 minut.

Komisije za delovna razmerja so 5 članske.

KOMISIJA ZA SPREMLJANJE IN

**Dopisujte
v svoje glasilo**

URESNIČEVANJE DELITVE PO DELU se je v TOZD Baterije sestala 4 krat in v TOZD Specialne baterije 3 krat. Obe komisiji sta po 5 članski, obravnavali sta predloge za spremembo sistemizacije ter spremembo vrednotenja del in nalog.

DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZD BATERIJE se je sestala na 7 obravnavah ter obravnavala 15 zahtevkov za uvedbo disciplinskega postopka ter izrekla ustrezne ukrepe za kršitve.

DISCIPLINSKA KOMISIJA DELOVNE SKUPNOSTI se je sestala na 2 obravnavah ter obravnavala dva zahtevka, DISCIPLINSKA KOMISIJA TOZD SPECIALNE BATERIJE pa se v letu 1983 ni sestala nobenkrat.

Vsebine oz. problematike ki so jo samoupravni organi obravnavali na tem mestu ne bi navajali, ker je preobsežna; o odločitvah samoupravnih organov so bili delavci sproti informirani z objavo zapisnikov in sklepov.

Udeležba na vseh sejah samoupravnih organov je bila dobra, v povprečju več kot 85 %. Najbolje so se sej udeleževali člani odbora samoupravne delavske kontrole TOZD Baterije, kjer je bila udeležba vedno 100 %; najbolj kritična pa je udeležba na zborih delavcev delovne skupno-

"Trenutek" s seje delavskega sveta delovne organizacije

sti, kjer je vsakokrat komajda zagotovljena sklepčnost.

Med letom so bile izvedene volitve samoupravnih organov in sicer v obeh temeljnih organizacijah v aprilu 1983 in na nivoju delovne organizacije v oktobru 1983. Kontinuiteta dela se zaradi izvolitve novih organov ni prekinila.

Če pogledamo aktivnost delegatov in članov v posameznih organih v preteklem letu, jim resnično lahko izrečemo vso pohvalo. Delegati so svoja stališča izrazili skoraj ob vsakem sprejetem sklepu v tem obdobju. To kaže na to, da resno spremljajo dogajanja, preštudirajo gradiva ter se zavedajo odgovornosti za sprejete odločitve. Aktivni na sejah organov so bili tudi strokovni delavci kot razlagalci gradiv oz. poročevalci. Predvsem je pre-

vladovalo strokovno prepričevanje.

Tudi realizacija sprejetih sklepov je dobra, saj je ostalo nerealiziranih le malo sklepov pa še ti so dolgoročnejšega značaja. Odgovori na delegatska vprašanja so bili podajani redno takoj na seji, ali pisмено na naslednji.

Gradiva za samoupravne organe so bila vedno posredovana v pismeni obliki in na seji še dodatno obrazložena, nekaj pripomb med letom pa je bilo podanih na dopolnjevanje dnevnega reda na sami seji, s čemer pa so se delegati v končni fazi vedno strinjali.

Toliko zaenkrat, več o delovanju samoupravnih organov pa bo zapisano v poročilu splošno kadrovskega področja za leto 1983.

mk

z naslovne strani

Posnetek iz oddelka alkalnih baterij naj tokrat na naslovnici simbolizira čestitke našim sodelavkam ob njihovem prazniku 8. marca.

Pri zaključnih delih formiranja celic za alkalne baterije šo z leve proti desni:

M A N O V A Nevenka
P E T R O V I Č Kobiljka
G L A V A N Joža

Ob 8. marcu

vsem sodelavkam in upokojenkam
čestitamo k njihovem prazniku

Uredništvo

Kakšna prihodnost je predvidena za ZATIŠJE v Bašaniji ?

Občinski komite za urbanizem, katastrsko-geodetske in imovinsko-pravne posle v Bujah je skupaj s Turističnim društvom Umag organiziral posvet z vsemi predstavniki počitniških domov na območju Bašanije z namenom, da bi skupaj proučili možnosti realizacije izvedbenega urbanističnega plana, ki je izdelan za Bašanijo. Posveta so se udeležili razen številnih predstavnikov organizatorjev in projektantov predstavniki Lesnine iz Ljubljane, Mlinotesta iz Ajdovščine, gradbenega podjetja iz Nove Gorice, Mercator-Nanosa iz Postojne, RSNZ iz Ljubljane, Sladkogorske iz Sladkega vrha, Papirnice Količevo, Elme iz Črnuč, Žita, Gorenje-Tiki, Iskra-Zmaj vsi iz Ljubljane, TPO Črnuče, Vodnogospodarsko podjetje Novo mesto, torej vsi neposredno prizadeti.

Izvedbeni urbanistični plan Bašanija (del tega plana, ki zajema našo lokacijo "Zatišje" v izseku prikazujemo) predvi-

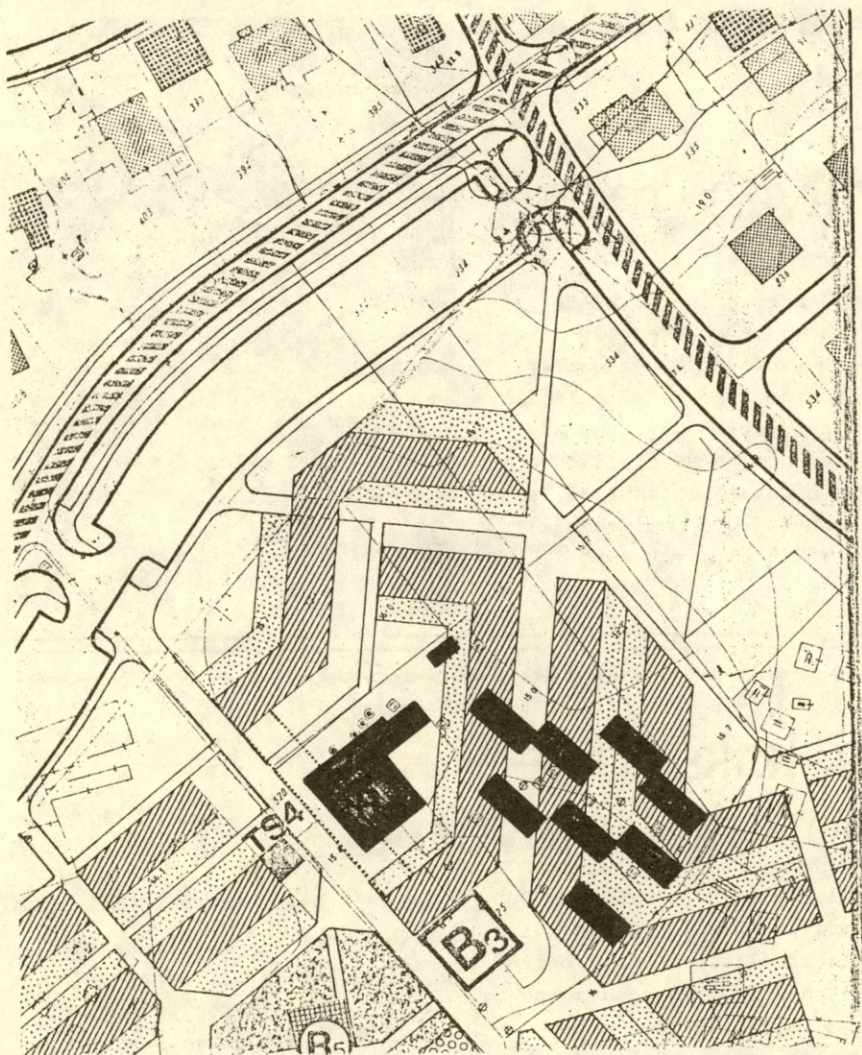
deva izgradnjo, poenostavljeno povedano, treh približno takih "apartma zon" kot je zgrajeno naselje pri campu. Eno naselje bi naj bilo zgrajeno na lokaciji, kjer so počitniški domovi

"Zatišje", Lesnine, Sladkogorska, Mizarstva IG in nekaterih zasebnih vikendih, drugo naselje bi naj bilo zgrajeno nad bazenom, tretje pa še 300 m desno od bazena. Idejna projekcija je bila zasnovana na tem, da bi se vsi počitniški domovi preselili na tretjo lokacijo, vendar smo tako idejo odločno zavrnili tako, da je v sedanjem konceptu dopuščeno, da se obstoječi počitniški domovi organiziramo na sedanji lokaciji, seveda v skladu z izdelanim izvedbenim urbanističnim planom. Uresničitev te zasnove pa je seveda odvisna od sredstev, ki jih v sedanjih zaostrenih pogojih

gospodarjenja malokdo lahko zbere, saj znaša po oceni okvirna gradbena cena kvadratnega metra uporabne površine cca 50.000,- din.

Ker je za realnega ocenjevalca razmer vsakršna razprava o uresničitvi teh idejnih projektov v sedanjem trenutku zgolj optimistično načrtovanje želja, pa nas resno skrbijo dejstva, ki so jih izpostavili predstavniki vodne skupnosti in komunalne skupnosti občine Buje. Namreč pomanjkljivo vlaganje v pridobivanje novih vodnih virov bodo imeli za posledico, da bo v sezoni od potrebnih 220 litrov vode/sek. razpoložljivih le 70 litrov/sek. To je resnično zaskrbljujoč podatek, saj je pričakovati, da bo v sezoni iz vodnih pip le kapljalo ali pa bodo pogoste omejitve. Enako zaskrbljujoče probleme so izna-

V tlorisu lokacije ZATISJE v Bašani je izraziteje izrisana lega obstoječe restavracije in osmih paviljonov.

šali predstavniki komunalne skupnosti, ki trde, da je čimprej potrebno izgraditi sodobnejšo kanalizacijo. V izdelavi je že ustrezna projektna dokumentacija za rešitev celotne infrastrukture (vodovod, kanalizacija, elektrika), ki jo financira nosilec razvoja Bašanije, tj. Istra Turist. Povedali so, da je samo za uresničitev tega najnujnejšega projekta potrebno zbrati 160.000.000,- din, kolikšen pa bo obvezen naš delež na posamezno ležišče, pa še niso mogli izračunati, ocenjuje pa se, da bo najmanj 20.000,- din.

Bolj kot vse to pa nas pravzaprav skrbi nekaj drugega, kar

ni bilo težko zaznati iz stališč nekaterih vidnih občinskih predstavnikov. Namreč ne glede na neugoden trenutek zelo resno razmišljajo o uresničitvi celotnega projekta. Namreč stalno so poudarjali zelo nizek nivo sanitarno-tehničnih pogojev nekaterih počitniških domov, neracionalno koriščenje zemljišča ter izvajanje zakona o gostinsko turistični dejavnosti počitniških domov, ki zaostruje pogoje delovanja. Prepričani smo, da bodo vsi počitniški domovi zelo podvrženi stalnim inšpekcijskim kontrolam, zlasti sanitarni, saj bodo s tem našli razlog za dokazovanje pomanjkljivemu izpolnjevanju pogojev za poslovanje, s tem

sončni polnilnik

Baterije zastonj? Po novem je to možno na zelo preprost način. Japonski Sony je izdelal polnilnik na baterije, ki sploh ne potrebuje električnega omrežja, marveč samo sonce. Sončna energija pretvorjena v električno napolni 3 ali 6 voltne baterije v nekaj urah in lastnik jih lahko spet uporabi v radiu, kasetofonu, računalniku, fotografski kameri ali podobni napravi. Že po 20-kratnem polnjenju se izdatek za nakup polnilnika povrne. Specialne baterije je možno napolniti 300-krat.

DNEVNIK
25.1.1984

Ker je sedanjim delegatom v Upravnem odboru počitniške skupnosti ZATISJE v Bašani potekel mandat, so bili v mesecu januarju evidentirani novi kandidati. O njih so razpravljali na sestanku konference osnovnih organizacij sindikata dne 30. januarja letos ter sprejeli sklep, da se v Upravni odbor imenujejo:

KARANOVIC Breda, član
TURK Jože, član
ERBEŽNIK Lado, namestnik

pa prisililo v vlaganje v uresničitev začrtanega projekta. Če se bo to resnično dogajalo, v kar pa ne dvomimo dosti in bomo kmalu priča obravnavanju počitniškega doma Lesnine, ki jim poteče obratovalno dovoljenje, potem smo kljub preveliki poslovni drznosti (tako se kaže v očeh nekaterih naših sodelavcev in organov) ujeli zadnji vlak v adaptaciji naših sanitarij in s tem odpravili problem s katerim bi se s sanitarno inšpekcijo stalno soočali. Potemtakem smo vendar imeli "srečo v nesreči".

A.K.

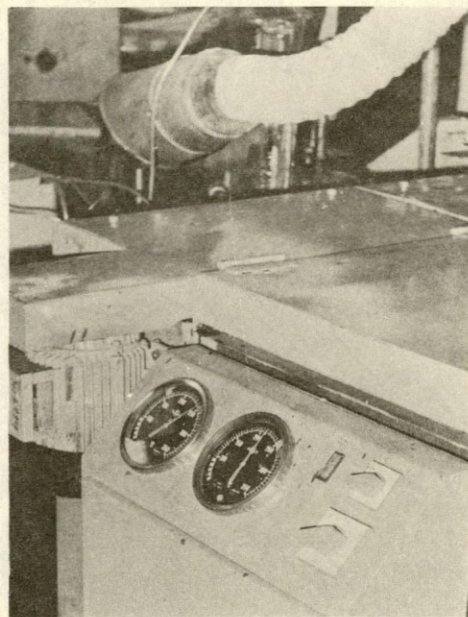
Nov kotel za segrevanje zalivne mase

V začetku letošnjega januarja smo v linijo za izdelovanje členov R 20 montirali nov kotel za segrevanje zalivne mase, ki jo uporabljamo za neprodušno zapiranje mošnjička v cinkovi čaši. Pri vseh dosedanjih kotlih, imamo jih sedem, je konstrukcijska in izvedbena pomanjkljivost v tem, da obstoja potencialna nevarnost za izvor požara. Poleg tega pa so v bližini teh kotlov težji delovni pogoji v poletnih mesecih zaradi vročine, imajo slab izkoristek električne energije, veliki pa so tudi zastoji pri pogostih menjavah grelcev. Vseh teh pomanjkljivosti pa pri novem kotlu ne bo več. Zato bo namesto sedanjega direktnega ogrevanja z indirektnim odpadla vrsta problemov.

Po zamisli elektronika Novak Cirila so v sektorju vzdrževanja izdelali skice za izdelavo prototipnega kotla, pri sami izvedbi v strojni delavnici pa so bili udeleženi Novak Ciril, Drčar Jernej in Tratnik Jani.

Prototipni kotel je v proizvodnji že pokazal odlične rezultate. Na osnovi teh ugotovitev je delavski svet TOZD Baterije dne 15. februarja letos sprejel sklep, da se po tem principu izdelajo kotli še za druge linije nakar bodo sedanji kotli zamenjani oziroma odstranjeni iz proizvodnje. S tem pa bo dosežena večja varnost pred požarom, boljši izkoristek oziroma prihranek električne energije in manjši zastoji. Pri slednji ugotovitvi velja dodati, da so predvidevanja za nastale okvare minimalna in da bo življenjska doba grelcev praktično neomejena.

V dosedanjem primeru, ko je prišlo do okvare grelcev, je bilo treba zaradi direktnega ogrevanja zalivne mase kotel ohladiti. Za to pa je bilo potrebno precej časa, obenem pa je proizvodna linija mirovala in zabeležila velik zastoj pri proizvodnji baterijskih členov. My

Po kakšni ceni letos na letovanje

Na seji komisije za družbeni standard dne 20. februarja letos so bile izoblikovane cene oziroma višina prispevka za dan uporabe naših počitniških enot. Tako naj bi bila v Bašaniji regresirana cena dnevnega penziona 400.- din v sezoni, izven sezone pa 350.- din. Za otroke do 7 let starosti bi bila cena 280.- din in izven sezone 245.- din. Navedene cene bi veljale za naše delavce in upokoјence ter njihove nepreskrbljene družinske člane.

Režijska cena penziona za zaposlene družinske člane, ki dobivajo regres v drugih organizacijah združenega dela, pa je samo predvidena cena 540.- oziroma izven sezone 480.- din, o kateri bo razpravljaj Upravni odbor počitniške skupnosti šele v drugi polovici marca.

Za otroke do dveh leti starosti (letniki 82,83,84) se ne plača penziona.

Sezona v Bašaniji bo trajala od 21. junija do 10. septembra.

Izmene pa bodo vsakih 10 dni (11).

Za prikolice bo trajala sezona od 1. julija do 31. avgusta, dnevna cena za najem prikolice pa bo 350.- din, izven sezone pa 300.- din.

Pa še Uskovnica. Za najem počitniških prostorov za naše delavce in upokoјence bo treba odšteti 350.-, za ostale koristnike pa je dražje in sicer 450.- din.

Prebrali smo

V Gospodarskem vestniku od 3. februarja letos je na strani 20 objavljena fotografija z etiketirke R 6, pod njo pa napis "Iskra - Zmaj - predvsem izvoz za konvertibilne devize".

V krajšem članku so podatki o Iskrinem izvozu za leto 1983 in v katerem je omenjeno, da so največji porast v primerjavi z letom 1982 zabeležile delovne organizacije, med katerimi je tudi ZMAJ.

Priznanje za humanost

Hočevar Zvonka, vodja kadrovske socialne službe je dobila priznanje Medobčinske skupnosti za zaposlovanje Ljubljana za uspehe pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov.

V prvi vrsti ji v imenu kolektiva čestitamo za priznanje. Ob tej priložnosti pa smo jo prosili, da nam kaj več pove o namenu priznanja.

Priznanja, ki jih je podelila Medobčinska skupnost za zaposlovanje Ljubljana, so prejele delovne organizacije in posameznik, ki so zadnja leta največ doprinesli k temu, da so se lahko invalidi vključili v delovno okolje enakopravno z drugimi delavci. Priznanje, ki sem ga dobila izhaja še iz moje prejšnje organizacije Iskre - Pržan, kjer je kolektiv pokazal veliko razumevanje za usposabljanje in zaposlovanje invalidnih oseb. Gre namreč za ljudi, ki se ne morejo enakopravno vključiti v delovno okolje zaradi zmanjšane delovne sposobnosti, najsi gre tu za telesne ali duševne motnje. Zato skupnosti za zaposlovanje tem ljudem omogočajo usposabljanje na ta način, da se dogovorijo z organizacijami združenega dela, ki bi bile pripravljene sprejeti takšnega invalida na usposabljanje, da sklene z organizacijo pogodbo za usposabljanje za 3 - 6 mesecev, na osnovi katere finansira skupnost za zaposlovanje nagrado delavca, refundira prehrano in prevoz na delo ter nagradi mentorja, ki tega invalida usposablja za delo.

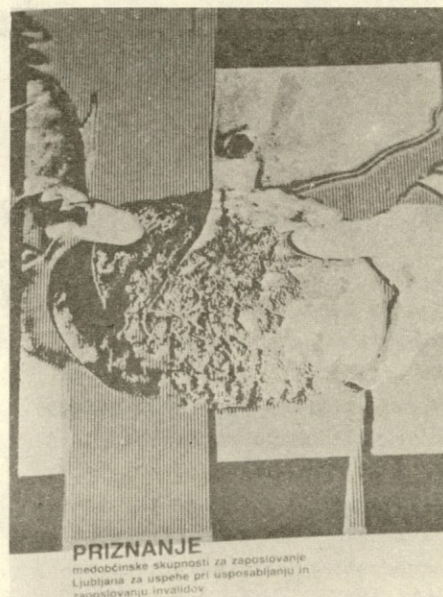
Moram reči, da je Pržan pokazal izredno veliko razumeva-

nje, mentorji so se posvetili tem delavcem in rezultati so bili očitni: večina teh delavcev se je po končanem usposabljanju uspešno vključila v delovni proces, sicer za enostavna dela, vendar so bili pri delu uspešni, marljivi, njihova fluktuacija pa je bila mnogo manjša kot pri ostalih oz. sploh ne fluktuirajo.

Kot pri vsaki noviteti, tako je bilo tudi pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov v začetku, ko smo začeli orati ledino, izredno težko. Sčasoma, ko so se pokazali prvi rezultati, pa je bilo mnogo lažje.

Mislim, da bi moral vsak od nas predno a-priori odkloni delavca z zmanjšano delovno sposobnostjo, pomisliti, kaj s tem prizadene temu človeku; ali si nekdo, ki ga je povozil avto in ima okvaro noge, res zasluži "kazen" tudi tako, da ostane nezaposlen, ker smo ga neodgovorno odklonili? Ali otrok, ki je odraščal v nezdravem okolju, ki so ga starši zapustili ali niso skrbeli za njega, ker jim je bil alkohol prvi, res zasluži, da nosi pečat otroštva tudi naprej? Ali si človek, ki ni bil kos vsakdanjim problemom in si je iskal uteho v alkoholu, res zasluži, da tudi potem, ko je spoznal svojo napako, ko je zbral toliko volje, da se je odrekel alkoholu, mu ne damo niti priložnosti, da bi dokazal, da je svojega telesa gospodar in sposoben normalno delati kot vsi drugi delavci?!

Še vedno vse preveč vidimo le svoje pravice inkoristi, pre-

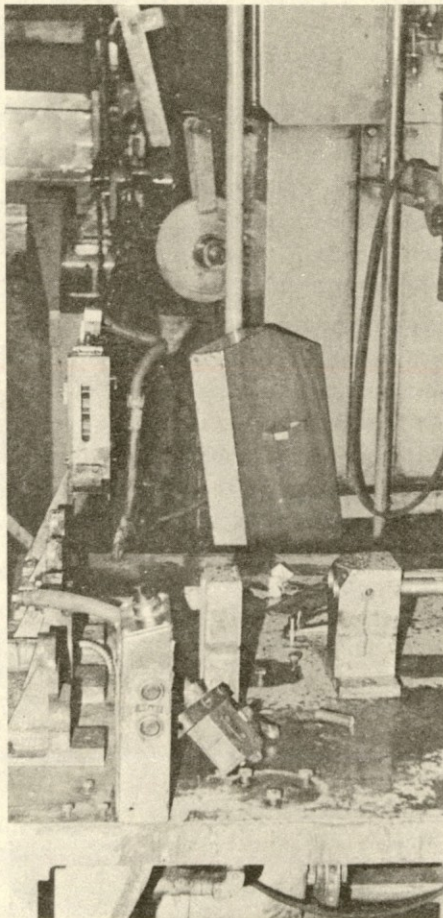

malo pa se zavedamo obveznosti da o humanosti sploh ne govorim. Humani znamo biti le na račun drugih, če pa je potrebno samo malo našega žrtvovanja, samo kanček "nepotrebnega" tveganja, pa naša humanost odpove. Vsak mora sam za sebe prititi na jasno, v katero kategorijo sodi: človek človeku volk ali človek človeku človek?

Za konec naj izrazim upanje, da bomo tudi v Zmaju naleteli na razumevanje glede usposabljanja in zaposlovanja delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo, ki so sposobni po uspešnem usposabljanju enakopravno se vključiti v delovni proces in da predno nekomu odklonimo možnost, da vsaj poskusi (v šestih mesecih delavec že pokaže, kaj zmore in česa ne, v tem času pa ga v celoti finansira skupnost za zaposlovanje in če ugotovimo, da ne bo sposoben opravljati del in nalog, za katere se je usposabljal, ga lahko v roku 6 mesecev zavrtnemo), pomislimo, da se nesreča lahko zgodi vsakemu od nas ali naših najbližjih in kako bi nam bilo, če bi nas že vnaprej zavračali in se nas izogibali kot "garjavih psov"!

Vloga organizacije združenega dela v novem invalidskem zavarovanju

V naši republiki krog normativnih aktov, na podlagi katerih se bodo uresničevale in uveljavljale pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, še ni povsem sklenjen. Kajti, niti Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, niti Statut skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ne vsebujeta podrobnejših določb o postopku za uveljavljanje pravic. V veljavi je še Pravilnik o postopku za uveljavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Ur.l. SRS 17/79), ki pa nima ustreznih določb, na podlagi katerih bi bilo možno zagotoviti

uveljavljanje novega pokojninskega in invalidskega sistema. Ta ugotovitev velja zlasti za uveljavljanje pravic iz invalidskega zavarovanja. Te pravice bodo delavci temeljnih organizacij uredili v samoupravnih splošnih aktih.

Možnost razporejanja na dela oz. naloge, ki ustrezajo delavčevi strokovni izobrazbi oz. z delom pridobljeni delovni zmožnosti, ni omejena zgolj na temeljno organizacijo, ampak tudi na delovno oziroma sestavljeno organizacijo. Čim natančneje bo opredeljena ta možnost, tem večja bo možnost razporeditve in tem manjša bo invalidizacija v temeljni organizaciji. Glede na pojem invalidnosti, kot ga opredeljuje zvezni zakon, ni namreč invalidnost odvisna samo od spremembe v zdravstvenem stanju zavarovanca, ampak tudi od možnosti razporeditve na taka dela oz. naloge, ki jih zavarovanec lahko opravlja in ki hkrati ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi oz. z delom pridobljeni delovni zmožnosti.

Pomembna naloga temeljne organizacije je samoupravna ureditev po kateri se ugotavlja višina nadomestila osebnega dohodka za čas prekvalifikacije oz. dokvalifikacije, za delo s skrajšanim delovnim časom oz. za dela na drugem ustreznem delovnem mestu.

Praviloma naj bi prejemal delavec invalid III. kategorije invalidnosti enake dohodke, kot bi jih prejemal, če ne bi bilo invalidnosti. Nadomestilo

zaradi manjšega osebnega dohodka je namreč enako razliki med osebnim dohodkom na drugem ustreznem delovnem mestu in osebnim dohodkom, ki ga je zavarovanec prejel v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti. Taka razlika gre zavarovancu samo pod pogojem, da na drugem ustreznem delovnem mestu dosega normalne rezultate. Osebnih dohodki v koledarskem letu pred nastankom invalidnosti pa se valorizirajo glede na porast osebnih dohodkov v organizaciji združenega dela. Če nastane spor o višini nadomestila, potem o tem ne odločajo samoupravni organi, ampak skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Statut predvideva možnost, da se organizacija sporazume s skupnostjo o tem, da ugotavlja višino nadomestila le skupnost. S tem se vzpostavlja dosednji sistem v katerem je skupnost določala in zagotavljala nadomestilo, pri čemer je organizacija nadomestilo le obračunavala ob izplačilu osebnega dohodka.

Temeljna organizacija zagotavlja zavarovancu - delovnemu invalidu zaposlitev tako v primeru, če gre za invalida III. kategorije invalidnosti, ki ima pravico do drugega ustreznega dela, kot tudi v primeru, če je pridobil pravico do prekvalifikacije ali dokvalifikacije in se s tem usposobil za drugo ustrezno delo.

Glede na obveznosti organizacij združenega dela do delovnih invalidov bi pričakovali, da bo tudi postopek za uvel-

javljanje pravic upošteval in-
terese organizacije. Statut
pa ne predvideva nikakršne vlo-
ge organizacije niti glede ugo-
tavljanja preostale delovne
zmožnosti oz. drugega ustrezne-
ga dela, niti glede uveljav-
ljanja in zagotavljanja drugih
pravic.

Statut določa tudi postopek
za uveljavljanje pravic in
sodno varstvo (7. del). Ven-
dar statut govori le o postop-
ku skupnosti, nobene besede
pa ne reče o možnosti sodnega
varstva. O tem govori le zakon
o pokojninskem in invalidskem
zavarovanju, vendar se sodno var-
stvo pred sodiščem združenega
dela zagotavlja le, če udeležē-
nec v postopku ni zadovoljen z
dokončnim posamičnim aktom sku-
pnosti.

Zato lahko ugotovimo dva za-
ključka:

- če organizacija združenega
dela ni udeležēnec v po-
stopku pred organi skupnosti,
ne more biti udeležēnec pred
sodiščem združenega dela,
- zoper odločitve o pravicah in
obveznostih, o katerih se
odloča v organizacijah zdru-
ženega dela na temelju za-
kona ali statuta, se sodno
varstvo zagotavlja le pred
splošnim sodiščem združenega
dela, ne pa pred posebnim so-
diščem.

Organizacija združenega dela naj
bi svojo vlogo dobila v dolo-
čbah novega Pravilnika o postop-
ku za uveljavljanje pravic iz
pokojninskega in invalidskega
zavarovanja. Po tem pravilniku
bi morala organizacija imeti
vlogo enakopravnega udeležēnca
v postopku in ne le vloge stro-
kovnega svetovalca ali sodelav-
ca invalidske komisije, kot to
predvideva sedanji pravilnik.

(Povzeto po reviji Pravna
praksa, 1/84, Ljubljana, 1984).

V.Z.

Svečana seja DS DO koncem marca

Vsako leto koncem marca je že
po tradicionalnem običaju v naši
jedilnici svečana seja delavskega
sveta delovne organizacije. Po
priložnostnem nagovoru podelimo
priznanja jubilarantom za 10, 20
in 30 letno delovno dobo.

Tudi letos bomo storili enako, le
da pred zaključkom redakcije še
ni bilo določenega datuma. Upamo
pa, da bo slovesen dogodek v
okviru "rojstnega dne" tovarne
baterij ZMAJ.

Bomo sprejeli ponudbo ?

V januarju smo s strani osnovne
organizacije ZSM Croatia dobili
ponudbo o skupnem sodelovanju,
ki naj bi temeljilo na medseboj-
nem obveščanju o delu osnovnih
organizacij in na obiskih enih
in drugih. Ponudba temelji na
interesu medsebojnega spozna-
vanja in zblíževanja pa tudi
na ideji bratstva in enotno-
sti, kot enem od elementov
naše samoupravne skupnosti. Gle-

de na to, da bi šlo torej za
sodelovanje mladincev dveh
organizacij združenega dela, ki
sta medsebojno povezani v po-
slovno skupnost proizvajalcev
baterij Jugoslavije, smo mla-
dinci delovne skupnosti zavzeli
stališče, da takšen način so-
delovanja vsekakor podpiramo,
ker smatramo, da se morajo mla-
dinci Croatie srečevati s so-
rodniimi problemi, kot jih ima-
mo sami. S tega stališča bi
bilo medsebojno obveščanje o
delu osnovnih organizacij
dobrodošlo pa tudi koristno.

Vse kaže, da smo delavci Zmaja
veliki ljubitelji knjig, dobri
kupci in bralci sodeč po šte-
vilnih akviziterjih, ki nam
čez leto pogostokrat med malico
ponudijo knjige razstavljene v
ali pred jedilnico

Mnogo bolj kritično pa smo pre-
tresli drugi del ponudbe, ki
navaja medsebojne obiske. Po-
javlja se problem nastanitve,
pogostitve, še posebno ker
naša osnovna organizacija ne
razpolaga z dovolj velikimi
finančnimi sredstvi. Zato je
bila zadeva sprožena na
izvršnem odboru osnovne orga-
nizacije sindikata delovne skup-
nosti, ki je načelno podprl so-
delovanje, dokončno stališče
pa bo zavzel na eni prihodnjih
sej.

Ponudba je torej dana. Na naši
strani pa je, v kolikšni meri
jo bomo sprejeli.

V.Z.

PRI NAKUPU BATERIJ JE DOBRO VEDETI

Konec januarja je izšla izredna številka revije NAŠ DOM s "1001 nasvet za vsakdanjo rabo", v kateri je tovarna baterij Croatia zakupila dve strani (8,9) z namenom, da kupce baterij seznani, kaj je dobro vedeti pri nakupu baterij. Objavljeni sta tudi dve tabeli "Primerjalne značilnosti baterij iz proizvodnega programa Croatia" in druga "Klasifikacija baterij po obremenitvenem toku".

Za naše glasilo že nekaj let ni bilo napisanega nobenega strokovno - izobraževalnega sestavka, ki bi ga radi objavili. Zaradi fluktuacije beležimo v zadnjih letih veliko novozaposlenih delavcev, ki sigurno nič ali premalo poznajo lastnosti izdelkov tovarne, v kateri delajo. Zato je prav, da ponatisnemo iz omenjenih informacij le tekstuelni del in upamo, da ga bo vsakdo prečital z zanimanjem in pozornostjo. -Ur.

A. RAZVOJ BATERIJ

Od prvih brezžičnih radijskih sprejemnikov do najnovejših industrijskih in gospodinjstskih električnih naprav so se razvijali številni porabniki na baterijski pogon. Vzporedno z razvojem porabnikov se je razvijala tudi industrija baterij.

B. TIPI BATERIJ

Zadnja leta se seznam baterijskih tipov hitro širi. V glavnem pa ločimo dve skupini baterij:

- kemične baterije (primarne, sekundarne in goreče),
- fizične baterije (solarne).

PRIMARNE BATERIJE, ki jih predstavljamo z Leclanchejevimi baterijami, tvorijo električni tok s kemično reakcijo med procesom praznjenja.

SEKUNDARNE BATERIJE predstavljamo s svinčevim akumulatorjem. Lahko jih ponovno polnimo tako, da teče skozi tok v obratni smeri kot takrat, ko se prazni. Primarne baterije so namenjene prenosnim napravam, sekundarne pa stabilnim. A razvite so tudi sekundarne baterije za oba namena. Sodobna teh-

nologija hermetično zaprtih svinčevih in alkalnih akumulatorjev (sekundarnih baterij) omogoča proizvodnjo najrazličnejših tipov sekundarnih baterij.

GOREČE BATERIJE prav tako tvorijo električni tok s kemično reakcijo, a v ohišju ne vsebujejo aktivnih materialov kakor primarne in sekundarne baterije. Namesto tega se s temi materiali oskrbujejo iz zunanjih virov. Goreče celice pravzaprav delujejo kot zbiralniki (kolektorji) toka ali pa kot katalizatorji, ne da bi neposredno sodelovale v reakciji baterije. Lahko bi jih imenovali tudi generatorje energije ali konverterje energije.

Danes obstajajo številni kemični sestavi in tipi baterij, med katerimi ima vsak svoje značilnosti praznjenja, dobo skladiščenja in toplotne lastnosti.

C. IZBIRA BATERIJE

Vsaj do zdaj še ni bila izdelana idealna baterija, ki bi združevala ekonomičnost in optimalne lastnosti v vseh delovnih razmerah. Treba je torej izbrati baterijo, ki bo v delovnih razmerah za določeno napravo dala

kar največ energije in ki bo sočasno najgospodarnejša. Da bi lahko izbrali takšno baterijo, moramo poznati režim dela naprave, za katero iščemo baterijo. Podatki, ki označujejo režim dela, so:

1. DELOVNA NAPETOST

Začetna in končna napetost po členu.

- začetna napetost je določena z elektrokemično sestavo,
- končna napetost praznjenja je odvisna od elektrokemične sestave. Pri Leclanchejevih baterijah ne priporočamo praznjenja pod končno napetost 0,9 - 0,8 volta po členu, kajti baterija ni več zanesljiva, povečana pa je tudi nevarnost izteka.

2. OBREMITVENI TOK - VREDNOST IN STABILNOST

Vsekakor ni vseeno, ali uporabljamo baterijo v električni uri ali kasetofonu ali če poslušamo tranzistor tiho ali glasno ali zelo hrupno. V vsakem primeru je namreč obremenitveni tok drugačen. Stabilnost toka je ustrezna stabilnosti napetosti.

3. KOLIČINA ENERGIJE

Količina energije v bateriji je določena z elektrokemično sestavo in z volumnom baterije. Od uporabnikov pa je odvisno, kako in ob kakšnih pogojih jo bo najgospodarnejše izkoriščal.

4. ČASOVNA RAZPOREDITEV OBREMITJEVANJA

Kako dolgo praznimo baterijo - kontinuirano ali v ciklikih:

- čas praznjenja baterije, ki traja od nekaj sekund, minut ali ur na dan do nekaj ur tedensko ali mesečno - vse to so različne tokovne obremenitve za baterijo. Od njih je zelo odvisen čas uporabe baterije. Leclanchejeve baterije trajajo dlje, če jih uporabljamo s prekinitvami, ob ustreznem času mirovanja, kot

pa če jih praznimo neprekinjeno. Ta lastnost jih loči od vseh drugih baterij.

5. DELOVNA TEMPERATURA

Zmogljivost baterije je zelo odvisna od temperature. Pri normalni temperaturi 20°C dosežemo največjo zmogljivost. Povišane temperature (nad 30°C) pospešujejo kemično reakcijo, s čimer se zmanjša zmogljivost in skrajša čas skladiščenja baterije (samopraznitev). Daljše izpostavljanje temperaturi nad 40°C zelo hitro uniči baterijo.

Nizke temperature upočasnjujejo kemično reakcijo v členu in podaljšujejo dobo skladiščenja. Priporočamo skladiščenje baterij pri temperaturi 0 ali do - 10°C.

6. STAROST BATERIJ

Tudi če jih ne uporabljamo, izgubljajo baterije sčasoma zmogljivost in sicer zaradi samopraznitve. Vsak elektrokemični sestav tudi v tem pogledu deluje drugače. Pri Leclanchejevih baterijah je dovoljen padec zmogljivosti za 20 odstotkov glede na zmogljivosti, izmerjeno pri novih baterijah. Tak padec je dovoljen po preteku 12 mesecev.

Pri alkalnih baterijah je dovoljeno in stvarno zmanjšanje zmogljivosti mnogo manjše.

7. OZNAČEVANJE BATERIJ - GARANTNI ROK

Garantni rok teče od datuma proizvodnje, vtisnjenega na vsaki bateriji oziroma na posamični embalaži. Leto in mesec izdelave sta označena z otvoritvenim kodom, ki ima štiri številke. Prvi dve označujeta leta, drugi dve pa mesec izdelave. S takšnim kodom je lahko označen tudi datum, do katerega morajo biti baterije uporabne.

Baterije - gumbi imajo drugače

označen datum izdelave in sicer z zaprtim kodom. Le-ta je sestavljen iz črk, med katerimi prva označuje mesec, druga pa leto izdelave. Splošni sistem kodiranja se imenuje BRAUNSCHWEIG - to je beseda, sestavljena iz 12 črk, ali 12 mesecev v letu. Tako na primer označuje črka B prvi mesec v letu - januar, vsaka naslednja pa mesece, kot si sledijo. Te črke označujejo tudi leta, na primer AA - marec 1983.

D. ZAMENJAVA BATERIJ

Za zamenjavo baterij navajamo nekaj praktičnih navodil, saj tudi najbolje izbrana baterija, če ni pravilno vstavljena, lahko povroči slabo delovanje porabnika in s tem nezadovoljstvo lastnika. Pred vstavitvijo novih in zamenjavo starih baterij morate pregledati kontakte na porabniku in na bateriji. Kontakti morajo biti čisti in v pravilnem položaju. Po potrebi jih očistite. Zelo pomembno je, da baterije pravilno vstavimo, pri čemer je treba paziti na polariteto +/- (plus in minus).

Ne priporočamo vam, da puščate ali uporabljate porabnik izpostavljen ekstremnim razmeram, kot na primer na radiatorju, v avtomobilu parkiranem na soncu itd. Priporočamo tudi, da baterije vzamete iz porabnika vselej, kadar le-ta prične slabše delovati, ali pa pred pričakovanim daljšim obdobjem mirovanja (na primer filmske kamere, bliskovke itd.).

Čeprav je večina današnjih baterij, ki so na tržišču, zaščitena z zaščitnim omotom, ali pa kako drugače in naj bi zadržala iztek je treba vedeti, da je baterija, ki je delno ali povsem izrabljena, bolj nagnjena k izteku kot tista, ki je še nismo uporabljali.

VSE BATERIJE V PORABNIKU ZAMENJUJEMO OBENEM. Novih, svežih baterij ne smemo pomešati z delno izrabljenimi. Baterij različnih

elektrokemičnih sestavov ali vrst in proizvajalcev prav tako ne smemo mešati. Kadar na to ne pazimo, lahko nekatere med njimi izrabimo pod njihovo normalno točko praznjenja, to pa poveča njihovo nagnjenost k iztekanju.

Izrabljenih baterij ne smemo niti poskušati obnoviti s segrevanjem ali kako drugače. PRIMARNIH BATERIJ NI MOGOČE VEČ POLNITI. Tak postopek lahko povzroči iztekanje ali celo eksplozijo.

Baterij ne smemo metati v ogenj in jih odpirati.

Baterija, ki jo pravilno skladiščimo ali uporabljamo, ne izteka. Tekočina, ki izteče iz baterije, ne mora poškodovati porabnika, če to hitro opazimo in ležišče baterije dobro očistimo z vlažno vato ali krpo, nato pa še s suho krpo. Škodljivo pa je, če iztečene baterije dalj časa ostanejo v neuporabljenem porabniku ali pa če tak porabnik celo uro uporabljamo.

Šal pa nočemo, mar ne?

Tovariš urednik !

Že večkrat me je zamikalo prijeti za pero, da bi se s svojim prispevkom preizkusila tudi v tem glasilu in ga nekoliko humoristično popestrila (z vašim soglasjem) in ga po tej plati "namagnetila" za vse bralce, ki bi jim večkrat dobro godilo, ko bi se nasmehnil lastnim napakam. Sicer pa o tem malce kasneje.

Čeprav v Zmaju ne sodim med delavce z lepim številom delovnih let, pa le nisem čisto "frišna". Ravno prav, si rečem sebi ob moji skromni ugotovitvi, da že marsikaj vem in znam, po drugi strani pa sem neobremenjena tako ali drugače. Zato mi je tudi lažje opazovati delovno okolico, kolege in kolegice in njihove delovne navade in vse ostalo, kar iz tega izhaja.

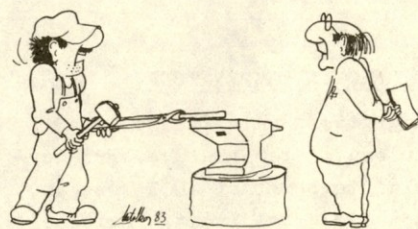
Tudi glasilo Zmaja je že prvi mesec pritegnilo mojo pozornost in kmalu sem segla v arhiv po nekaj vezanih letnikov in jih z zanimanjem doma proučevala. Nisem sodnica, zato ne sodim. O tem naj spregovore pristojni. Kaj hitro pa sem ugotovila, da je celotno objavljeno gradivo za delovno organizacijo zgodovinske vrednosti, da je ogledalo določenega časa, da je solidno pestro, kar je bilo v danem trenutku odvisno od sodelavcev pri glasilu in z levjim deležem odgovornega urednika.

Kar pa hočem posebej poudariti, so vsa glasila (zadnjih nekaj letnikov) po vsebini naravnana zelo solidno, skorajda prestrogo resnobno razen nekaj svetlih in

skromnih izjem (na primer za 1. aprilske šale ipd). Prav v tem in v tej moji osebni ugotovitvi tiči glavni vzrok, da sem se hotela predstaviti že v decembrskem glasilu z nekaterimi šalami. (In tudi prosto risanje mi gre od rok, so nekoč moji kolegi v prejšnji službi ugotovili.) Hotela sem predlagati, da bi z novim letom dalje posvetili vsakokrat po eno stran humorju ali pa, da bi nekatere šale kar "posejali" na razne strani.

Za vsako delo ali dejanje moram navdušiti samo sebe in čas ob izteku leta je odpihnil prvotno odločitev, ki pa se je pojavila in se mi usidrala na dan sivestrovanja v službi. To je čas in dan, ko se osebni stiki rahlo zblížajo in ko te vsakdo s kozarcem v roki globlje pogleda v oči. In prav ta dan, ko se besede tudi malce raznežijo v ženski družbi (tudi moja sokrivdo rada priznam s kančkom ženske nečimrnosti), ko se tekmuje v "šarmiranju" in izžarevanju "fluida", je z iskrivimi namigi in pogledi različnih "individuumov" lahko slišati toliko zanimivega, da bi v tistem hipu začela izdelovati vice in šale kar po tekočem traku.

Nekoč pred leti, ko smo tudi mi izdajali mesečnik, sicer ne v tolikšnem obsegu kot je Zmajev glasilo, sem bila zelo aktivna, zadolžena za objavo humorističnega gradiva iz našega nekdanjega delovnega okolja. V njem sem objavljala razne postrgane modrosti, se ponorčevala iz raznih napak, reagiranju ob eksploziji nekega problema do skokov čez cesto s potujočimi fascikli in še

KAJ DELAM? CE BO OKROGLA BO ŠRAUF, CE BO PLOŠČATA BO PA KAJLA. KAR BO, BO PRAV PRIŠLO, KO VSEGA MANJKA

in še. Umolknila sem šele na pragu službe, ko sem za vedno zaprla vrata za seboj.

Šele tedaj mi je postalo jasno, da se je kaj lahko ponorčevati iz dogodkov, v katerih smo udeleženci vsi skupaj. Ko pa je v šali opaziti ost puščice naperjene na ožji krog, sektor, službo ali posameznika, pa je že ogenj v strehi. Saj poznate pregovor: če mački na rep stopiš... Iz svojih nekdanjih, lahko bi rekla bogatih izkušenj bi lahko napisala konkretne primere brez pravih imen in krajev dogodka, vendar bi se kaj lahko zgodilo, da bi se v njih spoznal moj sedanji sodelavec. Čisto lahko, sem rekla. Nekoč v neki šali sem oplazila spodrselja določenega "uslužbenca". Po izidu glasila pa "a tako? - Si mene mislila? - mi je grozilo kar osem parov oči.

Naj bo dovolj! - Ugotavljam, da sem se preveč razpisala, čeprav te misli vržene na papir ne povedo vsega. Marsikaj imam še na zalogi. Čisto potihno pa upam, tovariš urednik, da bo pismo objavljeno v glasilu in da bi takšno kot je, vzbudilo še koga, ki bi (morda poleg mene) tudi s humoristično palico kakšno stvar potipal ali pa jo premaknil na boljše.

"Errare humanum est" bi se reklo po latinsko, da motiti se je človeško. Zato imajo humoristi dovolj gradiva za predelavo. Le

prišli - odšli

V mesecu JANUARJU so bili sprejeti v delovno razmerje:

GRČAR Borut, vodja laboratorija v delovni skupnosti skupnih služb za nedoločen čas dne 1.1.1984,

ARSENIČ Lazar, voznik v TOZD Specialne baterije za nedoločen čas dne 4.1.1984,

MLINARIČ Božica, proizvodna baterijska delavka v TOZD Baterije za določen čas dne 4.1.1984,

IHAN Milan, na transportnih opravilih v TOZD Specialne baterije za določen čas dne 9.1.1984,

KRAŠEVEC Miran, skladiščni delavec v TOZD Baterije za nedoločen čas dne 11.1.1984,

BELCA Samo, obratni elektrikar v TOZD Baterije za nedoločen čas dne 16.1.1984,

URŠIČ Franci, kovinostrugarska opravila v TOZD Baterije za nedoločen čas dne 24.1.1984.

korajže je treba, pa še marsikaj drugega. Naj bo to le za premislek ob malici. Če bo pa koga zavrtala radovednost o moji identiteti pa povem, da se rada imenujem - s pozdravi seveda
Zmajčica

Ker je pismo prispelo tik pred zaključkom redakcije, je zmanjkalo časa za komentar. Objavljamo ga v celoti, za "pokušino" in s "korajžo" pa smo si sposodili šalo iz novoletnega glasila LITOSTROJ.

Urednik

Delovno razmerje v JANUARJU so prekinili:

HIRKIČ Ferida, proizvodna baterijska delavka v TOZD Baterije za nedoločen čas dne 31.12.83,

MIKELJ Alojz, transportna opravila v TOZD Specialne baterije za nedoločen čas dne 4.1.1984,

KOVAČIČ Anica, administrator-arhivar v skupnih službah za nedoločen čas dne 15.1.1984,

VERBIČ Rozalija, kuharski pomočnik v TOZD Specialne baterije za nedoločen čas dne 13.1.1984,

PODRŽAJ Alenka, tajnica glavnega direktorja v skupnih službah za nedoločen čas dne 31.1.1984,

FERIZI Đehva, proizvodna baterijska delavka v TOZD Baterije za nedoločen čas dne 25.1.1984,

JANŽEVIČ Irena, tehnični risar v skupnih službah za določen čas dne 31.1.1984.

Število zaposlenih

TOZD Baterije Ljubljana

moških	82
žensk	144
Skupaj	226

TOZD Specialne baterije

moških	42
žensk	95
Skupaj	137

Delovna skupnost

moških	49
žensk	51
Skupaj	100

Dne 31. januarja 1984 je bilo v delovni organizaciji ZMAJ skupaj 463 zaposlenih, od tega 173 moških in 290 žensk.

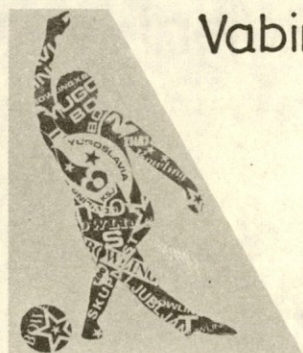
Rojeni v

M A R C U

Milena TKALEC
Jernej DERČAR
Bogdan BREZIGAR
Marko KANC
Alojzija ZOREC
Dušanka BRANKOVIČ
Jožefa ŽINGER
Marija RUS
Milan MARGUČ
Jože TURK
Slavko STOJKOVIČ
Rozina KOŠTRICA
Frančiška SKUŠEK
Marija MAJNIČ
Ljubica GYEREK
Olga KLEMENČIČ
Kati RETAR
Jože ANŽLOVAR
Jožica SKOK
Gabrijel PEČNIK
Helena KOVAČEVIČ
Zorka KOJIČ
Marija DUKARIČ
Ljubica MILIČIČ
Janez KREGAR
Natalija ĐUKIČ
Mirjana FRIŠEK
Marija KOREVEC
Franika TKALEC
Marko PESTOTNIK
Dragica ROBAR
Zdenka HOŠNJAK
Ljubo JAMNIK
Jože LOŽAR
Vena MANOVA
Marija PEKOLJ
Anica ZUPANČIČ
Jožica TUREK

čestitamo !

Dopisujte V GLASILO

Vabimo vas na 8. turnir

ki ga prireja
bowling klub
ISKRA - ZMAJ

Navijali bomo za naše !!!

Kot vsako leto tudi letos bowling klub ISKRA - ZMAJ prireja že 8. tradicionalni turnir v bowlingu, ki bo v R.C. TIVOLI v dneh od

22. do 24. marca

pod pokroviteljstvom tovarne baterij ZMAJ.

Tekmovanje bo potekalo v dveh delih. Prvo, in to v četrtek 22. in petek 23. popoldan ter soboto

24. marca dopoldan bodo predtekmovanja, kjer bo vsak igralec odigral po 8 iger. Po končanem predtekmovanju pa se bo 12 najboljših igralcev po rezultatih iz predtekmovanja uvrstilo v finale, kjer bodo igrali po sistemu vsak z vsakim.

Pričetek finala je predviden za 15. uro v soboto 24. marca.

Vsi, ki si želite ogledati naš turnir, ste vabljeni na igrišče bowlinga v R.C. TIVOLI pri bazenu. T.J.

Plavanje

Želite plavati v bazenu TIVOLI ?

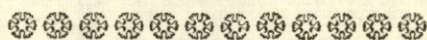
Možnost imate vsak torek, sredo, četrtek in petek od 17. do 21. ure in soboto ter nedeljo od 10. do 18. ure.

Karte za plavanje lahko dobite vsak dan od 7. do 10. ure pri BESAL Igorju v Tehnično razvojnem področju (telef.int. 49)

IZKORISTITE PRILOŽNOST !

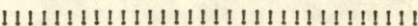
Obveščaj, bodi obveščen

Redakcijo glasila
smo zaključili
22. februarja

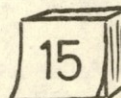
Za pokal „dvorišča“

Letos se bodo naši smučarji borili za pokal Stegenskega "dvorišča" oziroma najboljšo uvrstitev na tekmovanju 1. marca na Krvavcu. O poteku tekmovanja bomo pisali prihodnjič. Spomnimo se le, da je lani ekipa ZMAJ na 3. tradicionalnem tekmovanju 16. februarja v Mednem zasedla 2. mesto od šestih sodelujočih ekip.

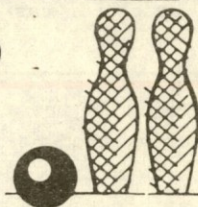
zadnji rok

Zadnji
rok za oddajo
člankov uredniku
za marčevo glasilo

Trojki ZMAJA 2. mesto

Na prvenstvu SRS za trojke je naša trojka zasedla drugo mesto. Samo tekmovanje je potekalo v dveh nastopih po 6. iger. Po prvem nastopu je bila naša trojka šele na petem mestu in si je šele v drugem nastopu z zelo dobro igro priborila drugo mesto. Prvo mesto je osvojila trojka TIVOLIJA, ki je v obeh nastopih dosegla najboljša rezultata.

Čeprav je naša trojka drugi nastop odigrala zelo dobro, pa razlike ni mogla nadoknaditi.

Za ekipo ZMAJA so nastopili S. Tršan 2187, T. Križaj 2148, in Tratnik J. 2222.

T.J.

"GLAS ZMAJA" izdaja mesečno v nakladi 550 izvodov delovna organizacija ISKRA - Industrija baterij ZMAJ n.sol.o. Ljubljana, Stegne številka 23. Glasilo ureja uredniški odbor: Aleksander Jakomin, Antonija Krek, Matič Silva, Strmole Ignac, Marija Kocman in Daria Hostnik. Odgovorni urednik: Mayer Marijan. Tiska tiskarna LJUBLJANA. Oproščeno prom. davka po pristojnem sklepu št.421-1/73